

UT PÅ TUR

MANNEN FRA SØREIDE

Tekst og foto: Tor Glasø

Det var noe uventet over det hele. Tankemessig var jeg langt inn i forberedelser til en ukelang utenbys fagsamling for samfunnspsykologer. Artikler, manualer og undertøy var hastig brakt sammen. Flybilletten på hjørnebordet røpet destinasjon Flesland lufthavn, Bergen. Det var dagen før avreise.

Litt inn i skumringstimen ble jeg forsiktig brakt tilbake til virkeligheten "telefon til deg pappa".

Det var en ukjent stemme i den andre enden.

Dialekten gav umiddelbare assosiasjoner til bauekorps, Chr Mikkelsen og fordoms studiedager innunder Ulrikens topp, - definitivt Bergenskant.

Han tilkjennegav seg som Sigmund Kaarbø, samler og geologisk interessert gjennom 27 år. En 40 års lang yrkeskarriere var nettopp avsluttet. Navnet mitt hadde han kommet over i et nr. av STEIN. Han var i full gang med å forberede sommerens steintur nordover. "Noe interessant på den kanten, ville det være mulig å stikke innom?"

Det var mandag formiddag. Bussen snirklet seg gjennom et forvitret og knudrete landskap av fylitter, med klynger av hus bygd over forstøttningsmurer tildekket av eviggrønn eføy, et landskap gjennomskåret av små sommerlige badeviker. Vi hadde nettopp passert Søreide, noen kilometer innom flyplassen. Om kort tid ville jeg være i Fyllingsdalen, så Bergen Sentrum. Fredagens avtale med Sigmund, hjemme hos ham, bar i seg noen gode forventninger.

I mellomtiden var andre ting å gjøre. En fagsamling gir ikke rom for mye atspredelse og lediggang. Program fra kl.9.00 til kl.17.30. En felles middag som avslutning og rimelig sliten til sungs. Noe ble det likevel tid til. Fløyen, en av disse milde vårdagene, inn i den blå timen, er ikke noe du en gang skal vurdere å sløyfe, heller ikke de mange flotte bymiljøene. Vandringer langs Fjellveien, den vakre alleen opp mot Klosteret, gågata i Marken, Sydneshaugen og verdensarven langs Bryggen gir et oppløftet sinn. Der langs bryggene slår selvsagt den selektive oppmerksomhet inn, det øyet som slumrer helt til det fanger inn sitt bytte. Slett ikke ulikt breiflabbens tålmodige strategi, med andre ord. Ytterst langs bryggerrekken, sannsynligvis inn det siste portrommet, til høyre for Schøtt, et unnselig skilt blant flere, "Bergen steinsenter". Jeg hadde 20 minutter. Det ble ikke

noen handel denne gangen.

Sentralt på Sydneshaugen ligger Naturhistorisk museum. Du skal ikke utelate dette heller. For en kostnad på kr. 40 får du tilgang til en meget respektabel presentasjon av mineralriket. Hver mineralklasse har fått sin

glassmonter. I tur og orden finner du elementene, karbonatene, silikatene osv. Merkelapper med mineralnavn og funnsted og av og til navnet til en

Baryt 7 cm.

Stilbitt 9 cm Skuggestrand, Bergen.

lokal giver. En av byens konsuler hadde åpenbart hatt et omflakkende liv og et generøst hjertelag.

Amatørgeologene hadde fått sin egen avdeling med presentasjoner fra nærfylkene. Det lot seg også høre at stedet var møtested for proffer, amatører og interesserte under "Geologiens Dag". Du ville nok også lagt merke til den over 200 kg tunge kalsitt-

Pyritt 11 cm.

stuffen fra Kjørholt med navnet S. Kaarbø. Før jeg forlot stedet fikk jeg gjort vakten oppmerksom på at to av merkelappene var byttet om. Det er da forskjell på granater fra Fauske og Selbu. Vakten kunne bekrefte at han nettopp hadde foretatt rengjøring av monterer, og var snar til å rette opp miseren.

Flyet skulle gå kl. 22.30 fredag kveld. Ved middagstid ble jeg generøst hentet av Sigmund inne i byen. De nærmeste timer ble et interessant møte med et nytt bekjentskap og en stor samling.

Det mest iøynefallende var de store stuffene. Her var kalsittene (Kjørholt), kvartgrupper (Hardanger, Hordaland, Tinnsjø) og hvit til blålig baryt (Herre i Telemark) blant gjengangerne. Barytten var han vist alene om. En stuff hadde nettopp gått til Norsk Bergverksmuseum på Kongsberg. Dette er spektakulære og sjeldne saker i norsk sammenheng, i denne kvaliteten. Dog rapporteres det om flere funn i Skrifter 68 (NGU).

Sigmund trakk fram stuff etter stuff, stykke etter stykke, mikro etter mikro, før stereolupa ble klargjort. I nærområdet var det gjort flotte funn av kalsitt, stilbitt, analcim (glassklare mikro) og noen nydelige aggregater av pyritt. Her var terminerte vifter av epidot, noe fluoritt, storsvart aktinolit og uendelig mye mer. Det meste fra lokale forekomster. Selvsagt hadde jeg gjort klar noen trønderstykker (thulittkrystaller, kyanitt, staurolitt, prehnitt, arsenopyritt med mer). Vi var samstemt i holdningen til å dele på godene.

Det lå an til overvekt i håndbagasjen nordover.

Baryt er ikke en typisk lettvekt. Sammen med et

Epidot 5 cm.

par tre stuffer fra Kjørholt (bl.a bildet over), lokal kalsitt og stilbitt ble skulderveska fullpakket.

Så ble det litt kaffe sammen med husfrua, litt småprat om foreningsliv og steinturer. Neste gang kunne det kanskje bli en tur ut i Hordalands- naturen med Sigmund som kjentmann og los. Det ble også nevnt en planlagt tur til Færøyske zeolitter. Kanskje noen fra vår forening var interessert?

Til sommeren er han hjertelig velkommen innom steinboden. Mannen fra Søreide var ikke lenger en anonym person man kunne risikere å passere på høylys dag. Ikke er det så mange av oss steinfoke. Vi bor litt spredt. Så fint at han tok kontakt.

De avbildede mineraler er alle fra Sigmunds samling. Den avbildede baryt ble heldigvis med hjem.

En god steinsesong ønskes til alle.

Besøk oss på www.geotop.no

Meteoritter

Fossiler

Mineraler

Stein- og smykkeprodukter

GEOTOP

Bilet Geimport, postboks 157 - 1430 Ås
geotop@geotop.no - www.geotop.no
Tlf: +47 64943114, Mob: +47 93047178

